

בס"ד

Shalosh Seudos: Such a Big Deal? For Women Too?

מוצאי שבת שיעור חיזוק
מוצאי שבת פרשת לך לך תשפ"ג
אדיסון ניו ג'רזי
שריאל יעקב מליצקי

שלוש סעודות fulfilling rewards The amazing

1) תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיח עמוד א

אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא: כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות: מחבלו של משיח, ומדינה של גיהנם, וממלחמת גוג ומגוג. מחבלו של משיח - כתיב הכא יום וכתוב התם הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום וגו'. מדינה של גיהנם - כתיב הכא יום וכתוב התם יום עברה היום ההוא. ממלחמת גוג ומגוג - כתיב הכא יום וכתוב התם ביום בא גוג.

2) תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיח עמוד ב

אמר רבי יוסי: יהא חלקי מאוכלי שלש סעודות בשבת... אמר רב נחמן: תיתי לי דקימית שלש סעודות בשבת

3) מהרש"א שם

הא חלקי מאוכלי כו'. כל הני יהא חלקי דנקט במלתיה משום דהני מילי לא חשיבי בעיני עלמא לדקדק בהן אמר הוא שיהא חלקו עמהם וכדי לזרז בהן את הבריות אמר כן וק"ל

4) תורה תמימה פרשת בשלח

לא נתבאר שייכות הענינים האלה לקיום מצוה זו, וקצת י"ל דעיקר הכונה היא לסעודה שלישית שעל הרוב קשה לאדם לקיים בה סעודה גמורה מפני שביעתו מסעודת שחרית, וכשמקיים כזה הוי זה תחלתה צער [שאוכל שלא לתאבון] וסופה רצון שמקיים המצוה כמאמרה, וכל אלה הענינים שחשיב כאן הם תחלתן צער וסופן רצון, וכשמקיים כזה ניצול מהם

5) שם משמואל פר' קרח

והנה יעקב איש תם והי' תם בחיצוניות כמו בפנימיות והחיצוניות שלו נעשתה כמו פנימיות. וע"כ תיקן תפילה ערבית כנגד אברים ופדרים שהם חיצוניות הקרבן שהם הוא הפנימיות והאברים הם החיצוניות. ובאשר הוא קידש את החיצוניות שלו כמו הפנימיות, ע"כ תיקן תפילה כנגד אברים ופדרים שהם חיצוניות הקרבן, וכבר דברנו מזה. וע"כ המקיים הסעודה שכנגד יעקב הוא דבק במדתו מדרגת התמימות. ע"כ אין כח גוג ומגוג יכולין לשלוט בו. שהם אין להם שליטה אלא בחיצוניות ולא בפנימיות והתם הכל הוא פנימיות אצלו:

שכנגד אברהם הוא דבק במדתו וזה ניצולו מגיהנם. וחבלו של משיח ידוע שהיא המלחמה האחרונה שלנו עם עמלק ורע עשו. וכל כחם מברכת יצחק. וע"כ המקיים הסעודה שכנגד יצחק הוא דבק במדתו של יצחק. ושוב אין לכחות אלו שליטה נגדו. ומלחמת גוג ומגוג היא מחמת האחיות שהיתה ליפת שנאמר ויקח שם ויפת את השמלה. ומזה נסתעפה השליטה של בני יפת שהם גוג ומגוג לשלוט על ישראל, והנה האחיות שלו היא רק בחיצוניות כמו השמלה שהיא לבוש של האדם בחיצוניותו, אבל בפנימיות אין לו שום אחיות.

נתבאר, יש לפרש בהקדם דברי הש"ס שבת (ק"ח). כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות מחבלו של משיח ומדינה של גיהנם וממלחמת גוג ומגוג. ויש לפרש דשלש הסעודות שבשבת ידוע שהן כנגד אברהם יצחק ויעקב. והנה אברהם יושב על פתחה של גיהנם ואינו מניח אדם מהול לירד לתוכה. והטעם בזה כי אברהם הוא עיקר מציאות העולם כמ"ש בהבראם ודרשו ז"ל באברהם, והגיהנם הוא העדר המציאות ע"כ אברהם מציל מגיהנם, וע"כ המקיים הסעודה

שלוש סעודות Source of

6) תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיח עמוד א

תנו רבנן: כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת? שלש, רבי חידקא, אומר: ארבע. אמר רבי יוחנן: ושניהם מקרא אחד דרשו, ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה. רבי חידקא סבר: הני תלתא היום - לבר מאורתא, ורבנן סברי: בהדי דאורתא

7) בשלח פרק טז

כה ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום ליקח היום לא תמצאוהו בשדה

8) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רצא

יהא זהיר מאד לקיים סעודה שלישית ואף אם הוא שבע יכול לקיים אותה בכביצה, ואם א"א לו כלל לאכול אינו חייב לצער את עצמו. והחכם עיניו בראשו (קהלת ב, יד) שלא ימלא בטנו בסעודת הבוקר, כדי ליתן מקום לסעודה שלישית.

Is it an obligation or מדרבנן? מדאורייתא

9) לבוש

ויהא זהיר מאד לקיים סעודה שלישית, והיא מן התורה ג"כ, שכן דרשו [שבת קיח ע"א] מדכתיב תלתא זימני היום בפסוק אחד, דכתיב [שמות טז, כה] ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה, ודרשו דאכלוהו קאי אכל תלתא היום שבקרא.

10) אליה רבה סימן קס"ז וסימן רצא

סימן קס"ז-, דדרשא דג' היום בסימן רצ"א אינה אלא אסמכתא

סימן רצ"א- וכן כתב בתשובות מהרי"ל [סי' צד אות ב] שג' סעודות דרבנן וקראי דג' היום אסמכתא

11) ערוך השולחן אורח חיים סימן רצא סעי' א'

והלבוש כתב שהם מן התורה כדכתיב תלתא היום ע"ש ואם אפשר שאינן ממש מן התורה מ"מ וודאי מתקנת משה רבינו הם שכן קיבל מסיני והם מרמזים נגד ג' אבות נגד תורה נביאים וכתובים...ודברים גדולים ונוראים

What must one eat? Bread? Mezonos? Fruit?

12) רמב"ן שבת קיז עמוד ב

ואיכא נמי מאן דאמר דמשלים להו בפירא ובמיני תרגימא

13) ריטב"א שבת שם

פ"י דכתב רחמנא תלת היום לרמוז על ג' סעודות, וכיון דכן שמעינן מינה דכולהו כי הדדי נינהו דבעי בהו פת ולבצוע על שתי ככרות, ודלא כמאן דאמר שיוצא בסעודה שלישית במיני תרגימא, והא ליתא, דאף שלישית זכר למן כראשונות ובאנפי נפשה כתבה רחמנא ולא לתשלומין,

14) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רצא

ה) צריך לעשותה בפת; וי"א שיכול לעשותה בכל מאכל העשוי מאחד מחמשת מיני דגן; וי"א שיכול לעשותה בדברים שמלפתים בהם הפת כבשר ודגים, אבל לא בפירות; וי"א דאפילו בפירות יכול לעשותה. וסברא ראשונה עיקר, שצריך לעשותה בפת א"כ הוא שבע ביותר. הגה: או במקום שא"א לו לאכול פת, כגון בערב פסח שחל להיות בשבת שאסור לו לאכול פת לאחר מנחה כדלקמן בהלכות פסח

15) משנה ברורה

כג) וי"א שיכול לעשות בכל וכו' - ולכו"ע למצוה מן המובחר בפת ושני ככרות וכנ"ל בס"ד אלא דפליגי לענין דיעבד אם יצא בזה

Must women eat? שלש סעודות

16) ספר הישר לר"ת סימן ע אות ד

ד. (בענין שלש סעודות).

מההוא דמצילין לא הבאתי ראיה כי אם מהאי דהשלים במיני תרנימא. ואעיני דסירי לא בעי סכת סעודה להשלים יד סעודות חשיבין, דלא גרע ממפיל בסכת דמיול לא בעי סכת מימ סעודה קעביר, הינ אעיני דסירי לא בעי סכת מימ סעודה קעביר. תרע דלרי אליעזר הוי השלמה ודבר פשוט הוא בכוליה תלמודא סתם שלש סעודות בסת אבל הבא להשלים במיני תרנימא יצא – ונשים אם חייבות, נראה דאף הם היו באותו הנס דמן להם משנה היה לכלם. וכן חייבות לבצוע על שתי ככרות (ועוד דמי עשה נ) דרכנן שוה בכל ג).

17) רמב"ן שבת קיז:

ואומר ר"ת ז"ל דנשים חייבות בג' סעודות שאף הן היו בנס המן וחייבות לבצוע על שתי ככרות מטעם זה ואין צורך שבכל מעשה שבת איש ואשה שוין

18) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כ עמוד ב

אמר רב אדא בר אהבה: נשים חייבות בקדוש היום דבר תורה. - אמאי? מצות עשה שהזמן גרמא הוא, וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות! - אמר אביי: מדרבנן. - אמר ליה רבא: והא דבר תורה קאמר! ועוד, כל מצות עשה נחייבנהו מדרבנן! - אלא אמר רבא: אמר קרא גזכור דושמור - כל שישנו בשמירה ישנו בזכירה, והני נשי, הואיל ואיתנהו בשמירה - איתנהו בזכירה

19) רש"י מסכת ברכות דף כ עמוד ב

קדוש היום מצות עשה שהזמן גרמא הוא - זכור את יום השבת לקדשו (שמות כ') - זכרהו על היין

בשמירה - דלא תעשה מלאכה (שמות כ')

20) שלחן ערוך סימן רצ"א סעי' ו

נשים חייבות בסעודה שלישית

21) משנה ברורה סימן רצא

דלכל מילי דשבת איש ואשה שוין כמו שנתבאר בסי' רע"א ועוד שגם הם היו בנס של המן ועל כולם אמר אכלוהו היום דמזה נלמד חיוב ג' סעודות בשבת

22) ערוך השולחן אורח חיים סימן רצא

פשוט הוא דגם נשים חייבות בסעודה שלישית דבכל מילי דשבת מוזהרות נשים כאנשים והרבה שאין יודעות מזה ויש להודיען ולהזהירן שישמורו לקיים מצות סעודה שלישית

Why is it called Shalosh Seudos? It's just one of the three! Why is it such a big deal?

(23) ספר נחמד מזהב פר' בראשית [אדמו"ר מקוזמ"ר]

הטעם שאנו קוראין סעודה שלישית
של שבת בשם שלש סעודות
ולא סעודה שלישית הוא משום דאיתא
במדרש תכלית הימים לילות. תכלית
הלילות שבתות. תכלית שבתות יום כפור.
והנה אין הכוונה שהוא הסוף אלא אדרבא
הסוף הוא טלל הכל כמו שהשבתות
טלל הכל כן יומי טלל כל שבתות
השנה ונטילה הוא טלל כל יום כפור
והעיקר הוא השמע ישראל שמיחדין
בנטילה בסופו הוא הכולל כל מעשי
העבודה מן כל השנה. וע"כ גם בשבת
הסעודה שלישית שהוא בסוף השבת

הוא כולל כל השלש סעודות ולכן נקרא שלש
סעודות שהוא כולל כל השלש סעודות:

(24) ליקוטי מהרי"ח (חלק ב)

ועיין בספר דברי אמת מהרב הק' מלובלין זצ"ל"ה פרשת בלק דלכך קורין
לסעודה ג' בשם שלש סעודות, שזה הוא מקיים כל הסעודות כי סעודה ראשונה
ושניה הוא רעב, ויש לו ג"כ הנאה, הגם שהוא מצוה וקראת לשבת עונג אך
סעודה זו מגלה שהוא לשם שמים, כי אינו תאב, ממילא מתקן הכל, שגם בראשונות
אפילו לא היה תאב היה ג"כ מקיים, על כן נקראת שלש סעודות ע"ש. ועיין בשו"ע
שם דגם נשים חייבות בסעודה שלישית.

(25) מחזיק ברכה אורח חיים סימן רצא

יהא אדם זהיר מאד לקיים סעודה שלישית וכו' לשון הטור ואפשר דהכונה דצריך זהירות לפי שבסעודה זו
ניכר כבוד השבת שהוא דבר שאינו עושה בחול דעיקר האכילה דבר יום ביומו הוא בלילה פעם אחד וביום
פעם א' ובסעודה שלישית מגדיל כבוד השבת לעשות בו סעודה מחודשת והזהיר לקיימה הנה שכתו גם על
סעודת לילה וסעודה שניה כאלו עשאו לכוון שבת דוקא אך אם יתירשל לקיים סעודה ג' מורה דהשני
סעודות לא עשה לכוון שבת אלא דכך דרכן של בני אדם לסעוד בלילה וביום ומשו"ה צריך לזהר מאד
לקיים סעודה שלישית כי בקיומה יתברר כי כל מה שעשה לכוון השבת